

Kaip žiniasklaida atspindi su lytimi susijusias nuostatas apie profesinį orientavimą?

Vilma Gabrieliūtė, vilma.gabrieliute@lygybe.lt
Lygių galimybių integravimo grupės vadovė

SKIRTINGI SU LYTIMI SUSIJĘ LŪKESČIAI

59⁹⁹ Lėlės kūdikis

149⁰⁰ Lėlės vežimėlis „Royal“ (paverčiamas sedimoju)

89⁹⁹ Lėlės lovytė „Royal“ su pagalve ir antklode

ROYAL Dimian

49⁹⁹ Sėdimasis lėlės vežimėlis „Royal“

49⁹⁹ Kelioninė lėlės lova „Royal“ su krepšiu

129⁰⁰ 79⁹⁹ Lėlės dvynukės
Tarpusavyje angliškai kalbančios lėlės dvynukės pasako iki 50 žodžių ir gali bendrauti 2,7 m atstumu.

LYTIMIS

69⁹⁹ Plastikinis konstruktorius 546 detalės

69⁹⁹ Kranas „JCB“, valdomas nuotoliniu būdu
Kranas gali pakelti iki 80 gramų. Krano aukštis 120 cm.

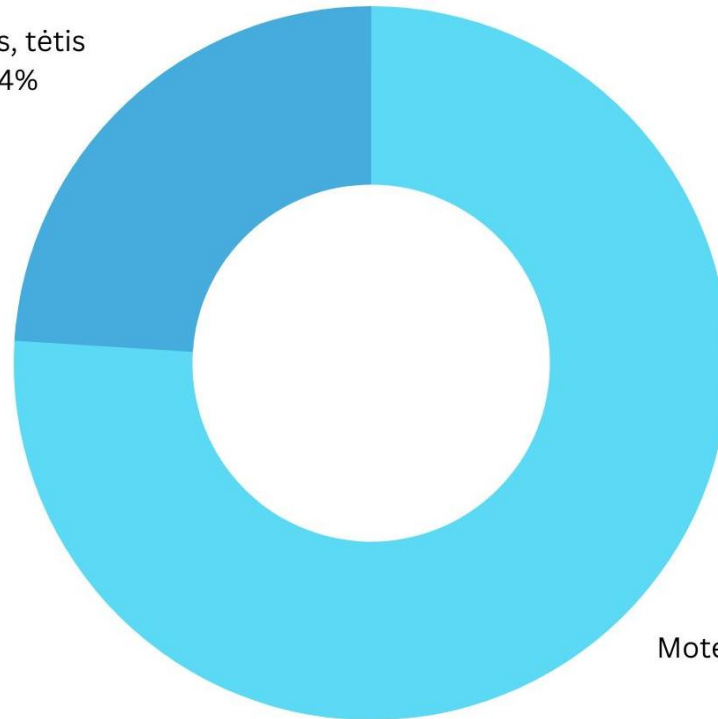
10

„VAIKO PRIEŽIŪRA“

Lyčių nuostatas
įtvirtinantis
žymėjimas

Vyras, tėtis
24%

Moteris, mama
76%

pagrindinis
vyro
vaidmuo
yra uždirbti
pinigų

43 %

Mediaskopas. Ištyrus 2019-2020 metų
žiniasklaidos pranešimus

Moterys 48 proc.
dažniau rodomos
virtuvėje, vyrai –
sporto aplinkoje

MILK
for
REAL MEN

REAL NUTRITION WHEN YOU NEED IT
Whether you're halfway through a workout or halfway up a mountain, if you need a quick lift on the go, grab you'll a Maxi-Milk. It's got 30g of high quality protein, it's rich in BCAAs and it's also fat free. So, basically it's great at building lean muscles and helping you do manly things.

facebook.com/maximuscle

HIGH PROTEIN **FAT FREE**

MAXI-MILK
CHOCOLATE

We all have to give out our keys every now and then. But with a Kwikset SmartKey™, you no longer have to worry about getting them back. That's because you can easily and securely re-key your lock in a matter of seconds, rendering the key you gave the housekeeper as useless as the air around us. And thanks to our patented SmartKey™ technology, SmartKey locks are virtually unpickable. Discover the smarter way to take control of your home security at www.kwikset.com. **THE BEST SECURITY IS SMART SECURITY.**

SMARTKEY
AND REKEYING

IF YOUR HOUSEKEEPER ISN'T WORKING,
MAYBE HER KEY SHOULDN'T EITHER.

Kwikset

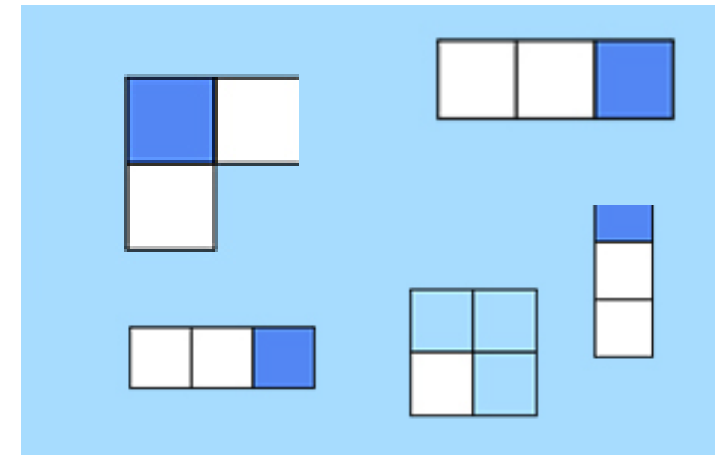
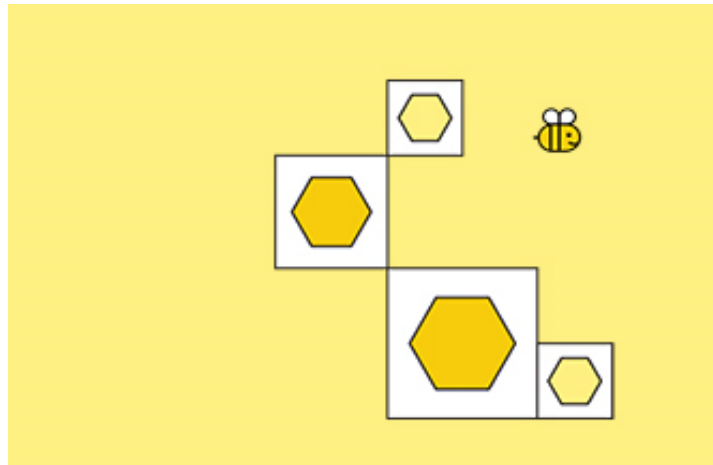
NUO KO PRIKLAUSO VERTĖ?

7

Klasikiniuose Disnėjaus filmukuose moteriškosios lyties personažai sulaukia kartus daugiau pagyrų dėl išvaizdos nei dėl gebėjimų ir poelgių

LABAI PROTINGIEMS ARBA TIEMS, KURIE LABAI STENGIASI

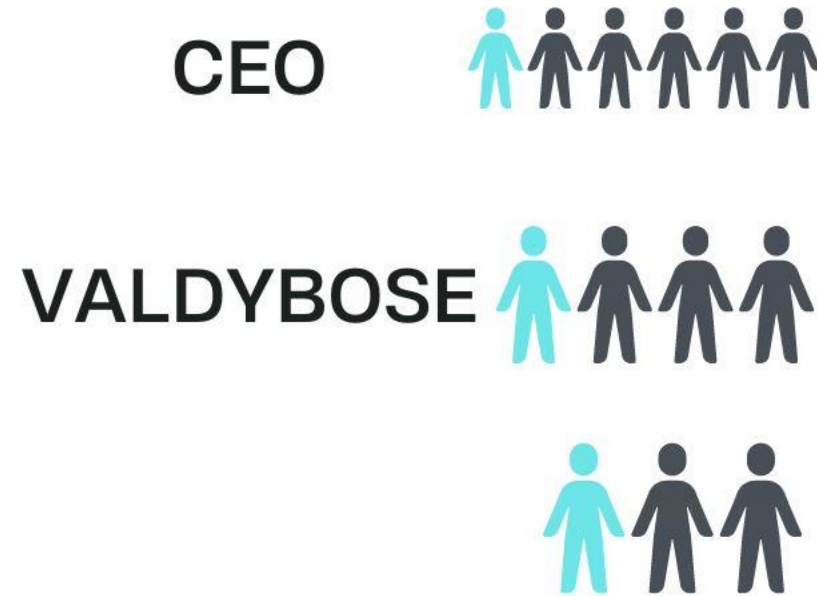
Kuo mažiau mergaitės tiki, kad merginos apskritai gali būti protingos, tuo mažiau tikėtina, kad jos parodys susidomėjimą daryti tai, kas yra skirta „protingiems“ žmonėms.

L.Bian, S.J Leslie and A.Cimpian. “Gender stereotypes about intellectual ability emerge early and influence children’s interests”. 2017

MERÈS

VADOVÈS

1 iš 10 moterų
apsirengusi kūną
apnuoginančiais
drabužiais – 6 k.
dažniau nei vyrai

VOGUE

Olena Zelenska

NUO KO PRIKLAUSO VERTĖ?

Moteriškumas

mokslas (-ininkė)

But You Don't Look Like A Scientist!: Women Scientists with Feminine Appearance are Deemed Less Likely to be Scientists, Banchevsky, S., Westfall, J., Park, B. et al. 2016

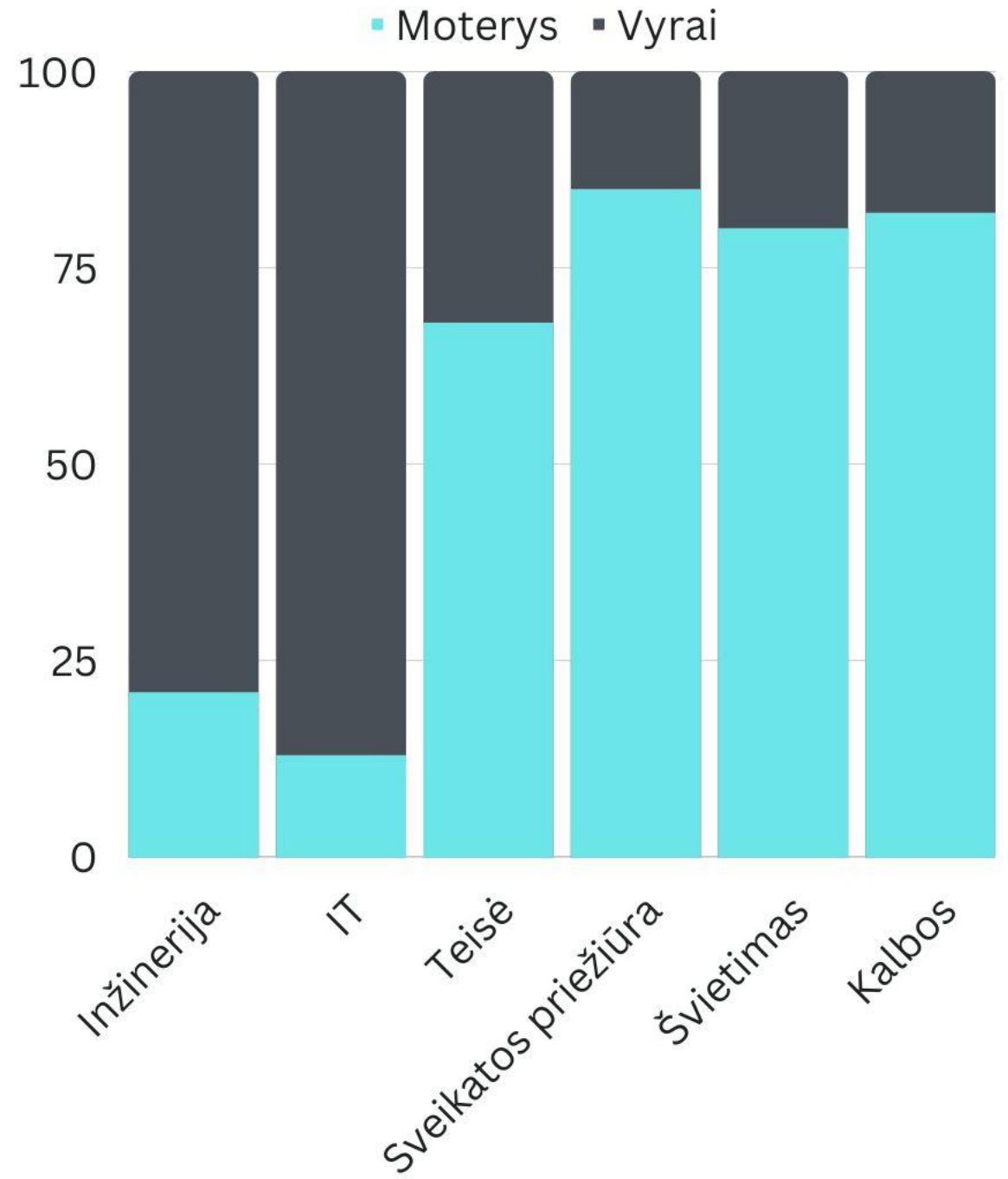
PIRMOSIOS PAMOKOS APIE SOCIALINIUS VAIDMENIS

PROFESINĖ SEGREGACIJA

Lietuvos Respublikos statistikos departamentas, 2022

ŽALINGO VYRIŠKUMO NORMA

Vyrai neverkia

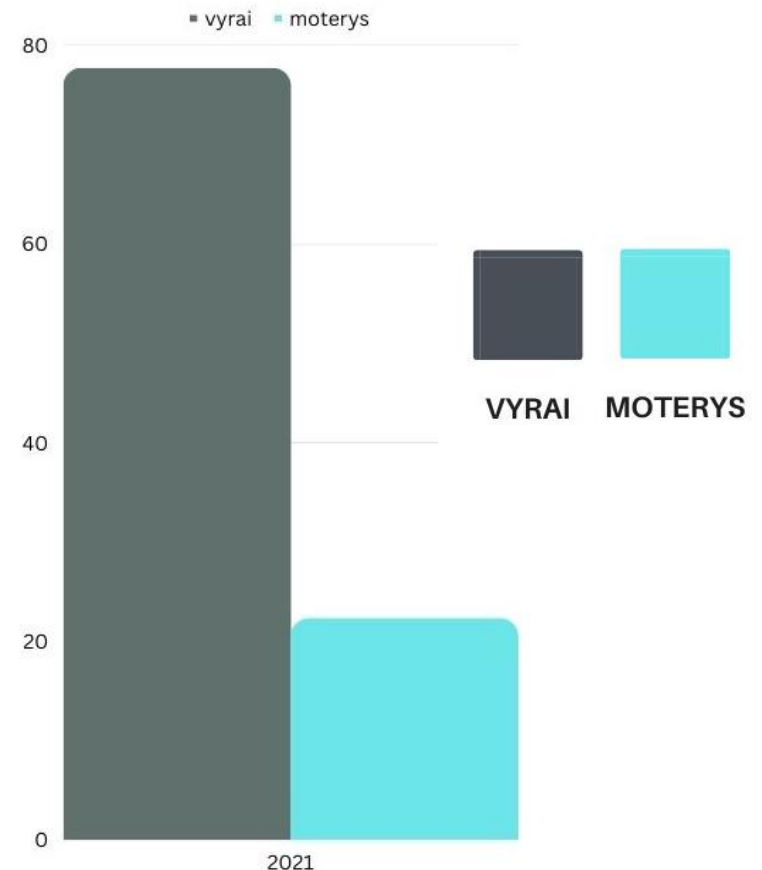
Berniukai nežaidžia su lėlėmis

Išsiaiškinkime vyriškai

Privalai būt stiprus ir drąsus

Susitvarkyk su problemomis pats

SAVIŽUDYBIŲ STATISTIKA

EMOCINIS INTELEKTAS MUMS PADEDA

- Plėtoti ir palaikyti **socialinius santykius**;
- Susidoroti su **iššūki**ais;
- Valdyti stresą ir priimti **sprendimus**;
- Spręsti **konfliktines situacijas** empatijos pagalba;
- Pasirūpinti **komandos gerove**.

Mažiau smurto
darbovietėse ir
visuomenėje

Tolygiau
paskirstyti
resursai pagal
veiklos sritis

Didesnis tėčių
įsitraukimas į
vaiko priežiūrą

Gyvenimo
trukmė

Sveikata

ŽALINGO VYRIŠKUMO NORMA

Suicidinis elgesys

ryšys, prieraišumas

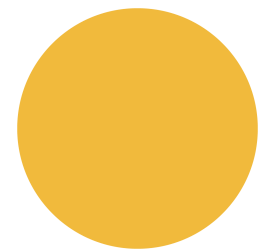

VYRIŠKAS TAPATUMAS

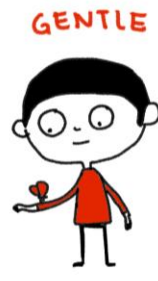
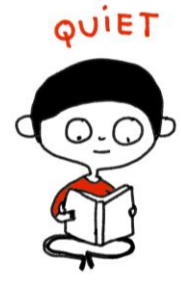
Dovilė Grigienė ir kt. „Kas Jums yra vyriškumas?": turinčių ir neturinčių minčių apie savižudybę vyrų nuomonių palyginimas.“
Vilniaus universitetas, 2022

C H A N G E

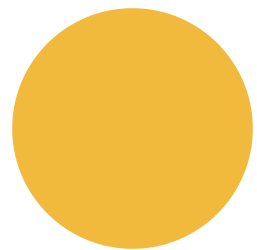
ATPAŽINKIME SAVO NUOSTATAS

REPREZENTACIJOS SVARBA

#Encanto

PERŽIŪRĒKĪME VIZUĀLĪNES
PRIEMONĒS

KUR MOTERYS MOKSLININKĖS?

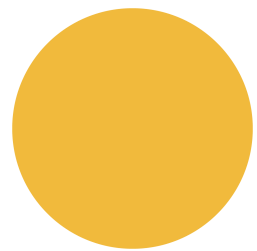
**Mokinėms geriau sekasi tikslieji mokslai,
kai vadovėliuose rašoma apie
mokslininkes moteris.**

The Effects of Gender Stereotypic and Counter-Stereotypic Textbook Images on Science Performance. The Journal of Social Psychology, 2010

PASITIKRINIMO SĄRAŠAS

RENGIANT PRIEMONES

- + AR ATSPINDŽIU TAPATYBIŲ ĮVAIROVĘ? (VARDAI, IŠVAIZDA)
- + KAS PATIRIA SĖKMĘ?
- + KAS SIEKIA AMBICIJŲ?
- + KAS KOKIUS DARBUS DIRBA?
- + KAS VADOVAUJA? KAS APTARNAUJA?
- + KAS OPERUOJA PINIGAIS?
- + KAS GEBA KOMUNIKUOTI APIE JAUSMUS?
- + KAS KĄ SPORTUOJA?
- + KOKIUS BŪDVARDŽIUS NAUDOJU SKIRTINGIEMS PERSONAŽAMS?

PERŽIŪRĒKIME UGDYMO
PRIEMONES

• ZAHA HADID •

ARCHITEKTĖ

Kai Zahai sukako dešimt metų, ji suprato, kad nori būti architektė. Zaha buvo labai ryžtinga mergaitė ir užaugusi tapo viena geriausių mūsų laikų architektė. Ji tapo žinoma kaip Lenktų formų karalienė, nes jos suprojektuoti pastatai išsiskiria drąšiomis, lenktomis linijomis. Vieną dieną Zaha įsėdo į lėktuvą oro uoste. Pilotas pranešė, kad skrydžio reikės kiek palaukti. Zaha pasipiktino ir pareikalavo, kad ją nedelsiant persodintų į kitą lėktuvą. Įgulos nariai jai paaiškino, kad tai neįmanoma, nes bagažas jau lėktuve. Bet Zaha nenusileido ir pasiekė savo, kaip visada. Tokia jau ji buvo. Zahai patikdavo peržengti ribas, daryti tai, kas kitiems atrodo neįmanoma. Taip ji sukūrė pastatus, kurių niekas negalėjo nė įsivaizduoti. Ji suprojektavo ugniagesių stotis, muziejus, vilas, kultūros centrus, vandens sporto centrą ir daug kitų pastatų.

Zaha pati sau skynėsi kelią, ji niekada nebijojo išsiskirti iš minios. Vienas jos vadovų yra pasakęs, kad Zaha yra tarsi atskira planeta, turinti savo nepakartojamą orbitą. Zaha visada žinojo, ko nori, ir nenurimdavo tol, kol nepasiekdavo savo tikslo. Sakoma, kad tai ir yra būdas įgyvendinti net ir pačią didžiausią gyvenimo svajonę. Zaha yra pirmoji moteris, kuriai buvo įteiktas Karališkojo Britanijos architektų instituto aukso medalis.

1950 M. SPALIO 31 D. – 2016 M. KOVO 31 D.

IRAKAS

• 198 •

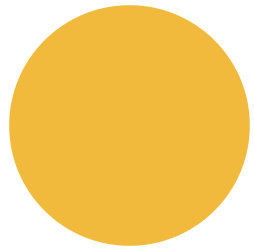

Kalba atspindi visuomenėje nusistovėjusias normas. Ji taip pat formuoja žmonių požiūrį į tai, kas yra „normalu“ ir priimtina.

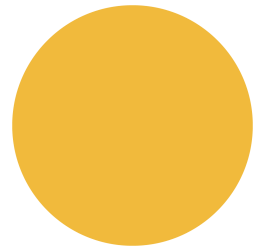
Labai diena, norėčiau kalbėti su administratore, ar ji ofise?

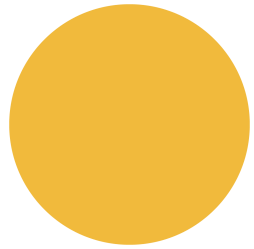
VADOVĖS (-AI), ADMINISTRATORIUS (-Ė), DARBUOTOJOS IR DARBUOTOJAI

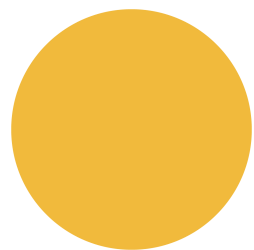
STEBĒKIME SAVO KALBĀ
KOKIUS ŽAISLUS/UŽSIĒMIMUS SIŪLOME,
KOKIAS GALŪNES VARTOJAME,
KĀ GIRIAME, KĀ PASKATINAME,
KĀM KO NELEIDŽIAME,
KĀ GLAUDŽIAME MYLUOJAME

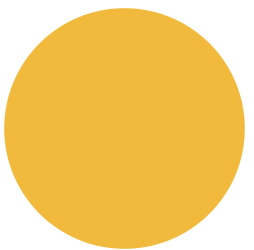
STEBĖKIME KAIP PASITINKAME
VAIKUS, KOLEGAS

AKCENTUOKIME TAI, KAS
SVARBIAUSIA:
NE KAIP PERSONAŽAI ATRODO,
O KĄ VEIKIA/SUGĘBA/PASIEKĖ

PASKIRSTYKIME UŽDUOTIS
ROTACIJOS PRINCIPU

SKIRSTYKIME GRUPELĖMIS
PAGAL ĮVAIRESNIUS KRITERIJUS
NEI LYTIS

IŠMESKIME IŠ SAVO ŽODYNO:

„JUK JIE BERNIUKAI“

„NES TU MERGAITĖ“

„TAI KOKS TU VYRAS?“

„MERGINOMS TAIP NE/PRIDERA“

„VISOS MOTERYS...“

Lygių galimybių
kontrolieriaus
tarnyba

Kontaktai:

www.lygybe.lt

www.facebook.com/lygiosgalimybes

Vilma Gabrieliūtė

vilma.gabrieliute@lygybe.lt

+37060117906